

О. Ю. Закревська,

к. е. н., доцент кафедри економіко-математичних дисциплін та інформаційних технологій,
Національна академія статистики обліку і аудиту

ORCID ID: 0000-0002-4118-389X

О. А. Юрченко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

ORCID ID: 0000-0002-8447-6510

DOI: 10.32702/2306-6806.2022.8.77

ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ З ПДВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ M.E.doc

O. Zakrevska,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economics and Mathematical disciplines and IT,
National Academy of Statistics, Accounting and Audit, of Kyiv*

O. Yurchenko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Auditing and Taxation,
National Academy of Statistics, Accounting and Auditing, of Kyiv*

FORMATION OF A VAT DECLARATION USING THE M.E.DOC SOFTWARE PRODUCT

У статті розкрито порядок формування податкової декларації з податку на додану вартість із використанням програмного продукту M.E.doc. Надано характеристику розділу "Облік ПДВ" програмного продукту M.E.doc. Проаналізовано модуль "Реєстр виданих та отриманих податкових накладних" програмного продукту M.E.doc, де формуються та зберігаються видані та отримані податкові накладні. Розкрито порядок формування пакету звітів на підставі Реєстру виданих та отриманих податкових накладних у програмному продукті M.E.doc. Здійснено аналіз процесу підписання податкової декларації з податку на додану вартість для відправки до контролюючих органів. Охарактеризовано процес подання податкової декларації за допомогою програмного продукту M.E.doc до Державної податкової служби України. Метою статті є надання практичних рекомендацій з формування податкової декларації з податку на додану вартість із використанням програмного продукту M.E.doc. Вищевказаний програмний продукт дає змогу сформувати податкову декларацію з податку на додану вартість, а отже може бути рекомендований до використання всіма платниками податку на додану вартість для цілей складання та подання податкової звітності, як фізичними так і юридичними особами. Надані практичні рекомендації дозволять автоматизувати процес формування податкової декларації з податку на додану вартість, а отже зекономлять

час на подання такої декларації платниками податків. Практичний ефект від результатів дослідження полягає у розкритті методики формування податкової декларації з податку на додану вартість із використанням програмного продукту М.Е.doc для суб'єктів господарювання різних секторів економіки. Соціальний ефект полягає у розкритті можливостей програмного продукту М.Е.doc при формуванні податкових декларацій з податку на додану вартість, а отже може бути використаний в навчальних цілях як для практиків, так і для студентів економічних спеціальностей. Економічний ефект від використання програмного продукту М.Е.doc досягається за рахунок зменшення часу на формування податкових декларацій з податку на додану вартість, а отже зменшенню оплати за відпрацьовані години.

The article describes the procedure for creating a tax return on value added tax using the M.E.doc software product. The description of the "VAT Accounting" section of the M.E.doc software product is given. The "Register of issued and received tax invoices" module of the M.E.doc software product, where issued and received tax invoices are generated and stored, was analyzed. The procedure for creating a package of reports based on the Register of issued and received tax invoices in the M.E.doc software product has been revealed. An analysis of the process of signing the tax return on the value added tax for sending to the control bodies was carried out. The process of submitting a tax declaration using the M.E.doc software product to the State Tax Service of Ukraine is characterized. The purpose of the article is to provide practical recommendations for creating a value-added tax return using the M.E.doc software product. The above-mentioned software product allows you to create a tax return for value added tax, and therefore can be recommended for use by all payers of value added tax for the purposes of compiling and submitting tax returns, both individuals and legal entities. The provided practical recommendations will allow automating the process of forming a tax declaration for value added tax, and therefore will save time for submitting such a declaration by taxpayers. The practical effect of the results of the research consists in revealing the method of forming a tax declaration on value added tax using the M.E.doc software product for economic entities of various sectors of the economy. The social effect consists in revealing the possibilities of the M.E.doc software product when creating tax declarations for value added tax, and therefore can be used for educational purposes both for practitioners and for students of economic specialties. The economic effect of using the M.E.doc software product is achieved by reducing the time required to prepare tax returns for value added tax, and therefore reducing payment for hours worked.

Ключові слова: податок на додану вартість, ПДВ, податкова звітність, податкова декларація, Медок.
Key words: value added tax, VAT, tax reporting, tax declaration, Medok.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Податок на додану вартість (надалі — ПДВ) є загальнодержавним, бюджетоутворюючим, непрямим податком в Україні. Так, за 7 місяців 2022 року Головним управлінням ДПС у Львівській області до загального фонду Державного бюджету України зібрано 12,7 млрд. грн податків, зборів, інших обов'язкових платежів. В порівнянні з аналогічним періодом минулого року зростання склало 39,2% або на 3,6 млрд. грн більше. Збір ПДВ склав 4,3 млрд. грн, це плюс 517 млн грн або 13,6%. [1] Важливою звітною формою з ПДВ є податкова звітність. Податкова звітність є засобом обміну інформацією між нарахованою сумою податків платником податків та державою. Невиключенням з цього є такий вид податкової звітності як податкова декларація з ПДВ. Правильно заповнена, своєчасно подана податкова декларація з ПДВ є виконанням платником податків своїх зобов'язань перед державою.

Великий обсяг даних, що використовується при формуванні такої звітності потребує використання відповідних програмних продуктів, які дозволяють автоматизувати процес її формування. Тому формування податкової декларації з ПДВ із використанням програмного продукту М.Е.doc є актуальним питанням для проведення дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вагомий внесок у дослідження питання щодо формування податкової декларації з ПДВ із використанням програмного продукту М.Е.doc було зроблено вітчизняними дослідниками. Провідний український автор К.В. Безверхий [2] виокремлює особливості обліку і звітності за податком на додану вартість в контексті законодавчих змін. Група авторів О.А. Зоріна, О.А. Юрченко, О.В. Петраковська [3] досліджують податок на

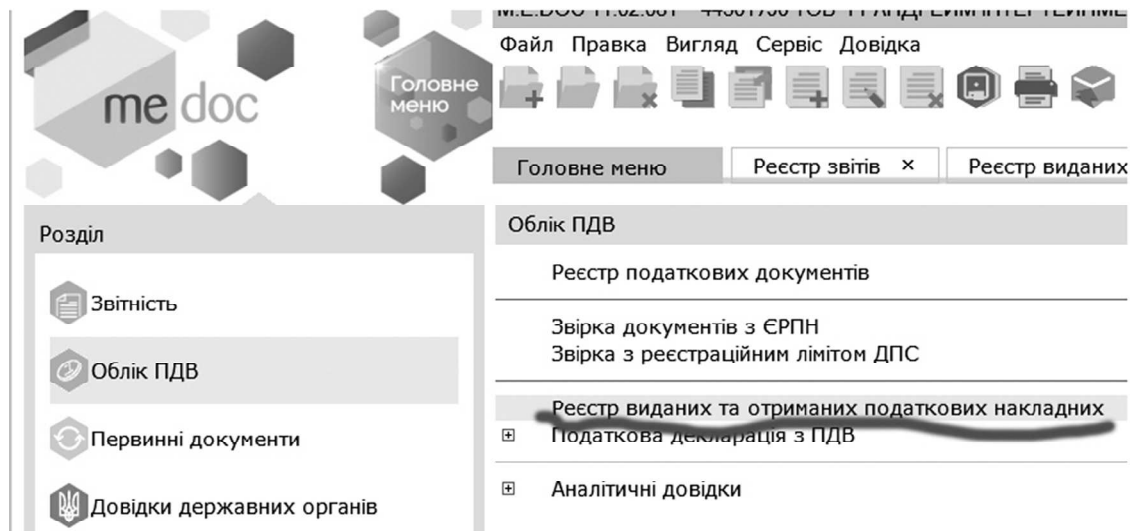

Рис. 1. Розділ "Облік ПДВ" у програмному продукті М.Е.doc

Джерело: сформовано автором.

додану вартість в інтернет-торгівлі, а саме питання: особливостей документування, обліку та звітування. Колектив провідних вчених-економістів М.Т. Теловата, О.О. Григоревська, С.І. Ковач [4] аналізують питання складання податкових декларацій з ПДВ. Озеран А. та Коршикова Р. [5] наводять проблеми відображення розрахунків з ПДВ при формуванні фінансової звітності. Група авторів В.П. Пантелеєв та Г.М. Курило [6] висвітлюють питання складання податкової декларації з ПДВ. Подолянчук О.А. та Домбровська В.В. [7] розглядають облік та звітність за податком на додану вартість. Група вітчизняних авторів О.М. Ромашко та А.П. Шаповалова [8] вивчають податкову звітність в умовах цифровізації. Стадник М.В. [9] наводить вплив зміни форм податкової звітності на адміністрування основних бюджетноутворюючих податків в Україні. Удлубієва К.К. [10] аналізує бухгалтерський облік і контроль розрахунків за податком на додану вартість. Провідний вітчизняний вчений-економіст М.М. Шигун [11] досліджує розвиток формату XBRL, як подальший напрям цифровізації фінансової звітності. Разом з тим залишаються не вирішеними проблемні питання в частині формування податкової декларації з ПДВ із використанням програмного продукту М.Е.doc.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є надання практичних рекомендацій з формування податкової декларації з ПДВ із використанням програмного продукту М.Е.doc.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Податкову декларацію з ПДВ у програмному продукті Medoc формують спочатку у розділі "Облік ПДВ" в модулі "Реєстр виданих та отриманих податкових накладних" (рис. 1).

У модулі "Реєстр виданих та отриманих податкових накладних" формуються та зберігаються Реєстри виданих та отриманих податкових накладних (надалі — реєстр).

Модуль представлений у вигляді таблиці, окремий рядок якої відображає коротку основну інформацію податкової накладної. Переглянути більш детальніше документ можна у окремому вікні, яке відкривається подвійним кліком по потрібному запису. Заповнена таблиця модуля і є Реєстром податкових накладних — отриманих або виданих.

В електронній таблиці Реєстру податкових накладних в нижньому окремому рядку відображаються розраховані програмою підсумкові суми відповідних колонок реєстру.

Документи в модулі розподілені по закладках: Отримані, Видані та Відсутні у реєстрі.

Сформований реєстр відображається також у модулі Реєстр звітів у відповідному звітному періоді. У цьому модулі Реєстр податкових накладних можна роздрукувати, підписати ЕП та відправити електронною поштою.

Реєстр податкових накладних представляє собою електронну таблицю з даними, але фактично це один документ. Працювати у Реєстрі в будь який час може лише один користувач, одночасна робота декількох користувачів (в мережевій версії програми) неможлива. Реєстр є формою для запису (реєстрації) отриманих та виданих податкових накладних.

У реєстрі можна:

- 1) створювати електронні податкові накладні та друкувати ці накладні.
- 2) імпортувати електронні податкові накладні (з електронних носіїв — флеш-диску, CD-диску та електронною поштою).
- 3) імпортувати Реєстр виданих та отриманих податкових накладних з інших бухгалтерських систем (у форматі xml, zdi, txt, dbf).
- 4) заповнювати вручну із клавіатури, для цього потрібно ввести відповідні реквізити із паперової форми податкової накладної чи додатку 2 у таблицю.

Електронні податкові накладні створюються у закладці Видані накладні модуля (рис. 2). Електронні податкові накладні імпортуються у закладку Отримані накладні (та можуть імпортуватися у Видані накладні). Після імпорту (як з електронного носія, так і прийняті електронною поштою) податкові накладні та додатки одразу не додаються у реєстр, а попередньо поміщаються у програму в архів Відсутні у реєстрі. Із цього архіву існує можливість переглянути такі накладні, а вже потім їх потрібно або ж імпортувати у програму у цей модуль, або ж видалити.

На підставі Реєстру виданих та отриманих податкових накладних (рис. 2) у модулі формуються документи в єдиний пакет (рис. 3).

Для формування пакету документів, на панелі стану документа необхідно обрати закладку "Наступні дії"

Період		Лютий	2022		Тип	Загальний		До Декларації з ПДВ		Звітні	Ознака квартального звітування				
Отримані		Видані		Відсутні у реєстрі											
Сторінка 1															
▶	№ з...	Дата виписки	Ознака здійснення с/г операцій	Номер	Вид докум.			Код пільги	Назва покупця	Уточ.	Індивідуальний податковий номер покупця	Ознака нерез.	Загальна сума, вкл. ПДВ	20%, база оподаткування	20%, сума ПДВ
					3	4	4								
	1	2							5	6	7	8	9		
☒	1	18.02.2022	☐	134	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	2406,00	2005,00	401,00		
☒	2	18.02.2022	☐	133	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	4651,49	3876,24	775,25		
☒	3	18.02.2022	☐	126	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	19270,50	16058,75	3211,75		
☒	4	17.02.2022	☐	124	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	8749,24	7291,03	1458,21		
☒	5	18.02.2022	☐	125	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	6091,24	5076,03	1015,21		
☒	6	18.02.2022	☐	129	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	26978,70	22482,25	4496,45		
☒	7	17.02.2022	☐	132	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	2729,62	2274,68	454,94		
☒	8	17.02.2022	☐	1322	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	0,24	0,20	0,04		
☒	9	21.02.2022	☐	135	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	3211,56	2676,30	535,26		
☒	10	18.02.2022	☐	130	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	11240,87	9367,39	1873,48		
☒	11	18.02.2022	☐	123	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	13874,76	11562,30	2312,46		
☒	12	18.02.2022	☐	127	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	80293,62	66911,35	13382,27		
☒	13	18.02.2022	☐	128	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	16038,48	13382,07	2676,41		
☒	14	17.02.2022	☐	131	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	5781,14	4817,62	963,52		
☒	15	07.02.2022	☐	119	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	21600,00	18000,00	3600,00		
☒	16	23.02.2022	☐	140	ПНЕ			ТОВ "ГЕІМ ПРОЕКТ	☐	435522426544	138720,00	115600,00	23120,00		
☒	17	15.02.2022	☐	122	ПНЕ			ТОВ "ГЕІМ ПРОЕКТ	☐	435522426544	100000,00	83333,33	16666,67		
☒	18	07.02.2022	☐	118	ПНЕ			ТОВАРИСТВО З ОБ	☐	407564026556	20000,00	16666,67	3333,33		
*	☒	☒	☒	☒				☒	☒	☒	481657,46	401381,21	80276,25		
											0,00	0,00	0,00		

Рис. 2. Реєстр виданих та отриманих податкових накладних у програмному продукті М.Е.doc

Джерело: сформовано автором.

Оберіть дію:

Виправити помилки та Перевірити звіт

Створити пакет звітів

Заповнити звіт згідно первинних документів

Стан звіту:

Звіт заповнений та не містить помилок.

Змінено первинні документи, які входять до звіту

Наступні дії

Властивості

Довідка щодо заповнення полів

Протокол перевірки

Рис. 3. Формування пакету звітів на підставі Реєстру виданих та отриманих податкових накладних у програмному продукті М.Е.doc

Джерело: сформовано автором.

Джерело: сформовано автором.

Після відправлення податкової декларації з ПДВ (рис. 7) необхідно відправити її до Державної податкової служби України. По завершенні на вкладці "Наступні дії" стає доступною функція "Відправити у контролюючий орган". На виконання команди "Відправити у контролюючий орган" розпочнеться процедура відправлення пакету звітів у контролюючий орган. Прийнятим вважається та податкова декларація з ПДВ, по якій надійшла квитанція № 2 про прийняття такої податкової декларації (рис. 8).

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на дискусії щодо формування податкової декларації з ПДВ із застосуванням інших програмних продуктів з метою надання їх характеристики, а також виокремлення альтернатив для використання всіма зацікавленими стейкхолдерами.

2. Безверхий К.В. Особливості обліку і звітності за податком на додану вартість в контексті законо-

Джерело: сформовано автором.

Джерело: сформовано автором.

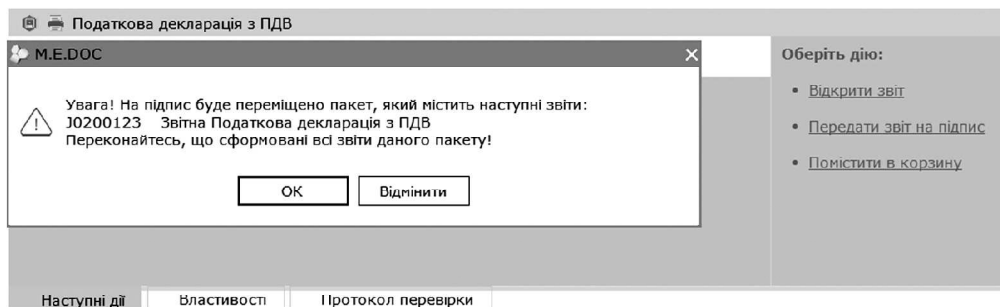

Рис. 7. Відправлення податкової декларації з ПДВ на підпис у програмному продукті M.E.doc

Джерело: сформовано автором.

давчих змін. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 1. С. 26—33.

3. Зоріна О.А., Юрченко О.А., Петраковська О.В. Податок на додану вартість в інтернет-торгівлі: особливості документування, обліку та звітування. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр. 2022. № 1—2. С. 21—31. DOI: 10.31767/nasoa.1-2-2022.03.

4. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 "Облік і оподаткування". М.Т. Теловата, В.П. Пантелеєв, К.В. Безверхий, О.О. Григоревська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОА, 2019. 506 с.

5. Озеран А., Коршикова Р. Проблеми відображення розрахунків з ПДВ при формуванні фінансової звітності. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 9. С. 32—38.

Квитанція № 2			
Платник податків:	44361796 (код згідно з ЄДРПОУ або РНОКПП або серія та номер паспорта) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ (найменування або прізвище, ім'я, по батькові) lg@ukr.net#1 (адреса електронної пошти (E-mail))		
Документ:	J0200123 (код форми документу) Податкова декларація з податку на додану вартість (назва документу звітності) 26520044361796J0200123100000000110220222652.XML (ім'я файлу) Звітна (стан документа) Лютий, 2022 р. 2022 (назва звітного періоду) (звітний рік) 21 березня 2022 (граничний термін подання (для уточнюючих не зазначається))		
Підписи документа:	(зазначається лише в залежності від статусу особи платника податків та складу посадових осіб, що мають право підпису):		
печатка:			
	(код згідно з ЄДРПОУ або РНОКПП або серія та номер паспорта)	(найменування або прізвище, ім'я, по батькові)	
Керівник або фізична особа – платник податку, або співробітник з правом підпису ПН	(РНОКПП або серія та номер паспорта)	(прізвище, ім'я, по батькові)	
бухгалтер:	(РНОКПП або серія та номер паспорта)	(прізвище, ім'я, по батькові)	
Результат обробки:	Документ доставлено до 2652 (код контролюючого органу) ГУ ДПС У М.КИЄВІ (ДЕСНЯНСЬКИЙ Р-Н М.КИЄВА) (назва контролюючого органу) Прийнято пакет. На момент прийняття декларації Снакл складає 5438.06 грн. 18 липня 2022 13:30:40 (дата) (час) Реєстраційний № 9131149297		
Виявлені помилки:	-		
Відправник:	Державна податкова служба України (інформація про відправника)		

ДПС повідомляє про функціонування "Електронного кабінету платника", скористатись яким можна за адресою cabinet.tax.gov.ua

Рис. 8. Квитанція № 2 про прийняття податкової декларації з ПДВ у програмному продукті M.E.doc

Джерело: сформовано автором.

6. Пантелеєв В.П., Юрченко О.А., Курило Г.М., Безверхий К.В. Звітність підприємств: навч. посіб. К.: Держ.-аналіт. агенство, 2017. 431 с.

7. Подолянчук О.А., Домбровська В.В. Облік та звітність за податком на додану вартість. Ефективна економіка. 2018. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6337> (дата звернення: 06.08.2022).

8. Ромашко О.М., Шаповалова А.П. Податкова звітність в умовах цифровізації: новації та проблеми // Державне управління та адміністрування, сфера обслуговування, економіка та міжнародні відносини як рушійні сили економічного зростання держав ХХІ століття: монографія // Європейська наукова платформа. 2022. С. 2—16.

9. Стадник М.В. Вплив зміни форм податкової звітності на адміністрування основних бюджетноутворюючих податків в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 3. С. 783—789.

10. Уллубієва К.К. Бухгалтерський облік і контроль розрахунків з податком на додану вартість: організація та методика: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.09. Житомир, 2012. 20 с.

11. Шигун М.М., Безверхий К.В. Розвиток формату XBRL, як подальший напрямок цифровізації фінансової звітності. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2021. № 2 (46), Т. 2. С. 83—92 DOI: 10.25313/2520-2294-2021-2-6893.

References:

1. Main Department of the State Tax Service in the Lviv region (2022), "About the state of receipts to the state and local budgets of the region and VAT refunds for 7 months of 2022", available at: <https://lv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/602155.html> (Accessed 31 July 2022).

2. Bezverkhyy, K.V. (2015), "Peculiarities of accounting and reporting for value added tax in the context of legislative changes", *Bukhhalterskyi oblik i audit*, vol. 1, pp. 26—33.

3. Zorina, O.A., Yurchenko, O.A. and Petrakovska, O.V. (2022), "Value added tax in Internet trade: features of documentation, accounting and reporting", *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii statystyky, obliku ta audytu: zb. nauk. pr.*, vol. 1—2, pp. 21—31.

4. Telovata, M.T., Panteleiev, V.P., Bezverkhyy, K.V., Hryhorevska, O.O., Kovach, S.I. and Yurchenko, O.A. (2019), *Oblik i zvitnist v opodatkovanni: navchalnyi posibnyk dlia studentiv zakladiv vyshchoi osvity spetsialnosti 071 "Oblik i opodatkovannia" [Accounting and reporting in taxation: a study guide for students of higher education institutions, specialty 071 "Accounting and taxation"]*, NASOA, Kyiv, Ukraine.

5. Ozeran, A. and Korshykova, R. (2012), "Problems of displaying VAT calculations when forming financial statements", *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, vol. 9, pp. 32—38.

6. Panteleiev, V.P., Yurchenko, O.A., Kurylo, H.M. and Bezverkhyy, K.V. (2017), *Zvitnist pidpriemstv [Enterprise reporting]*, Derzh.-analit. Ahenstvo, Kyiv, Ukraine.

7. Podolanchuk, O.A. and Dombrovska, V.V. (2018), "Accounting and reporting for value added tax", *Efektivna ekonomika*, vol. 5, available at: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6337> (Accessed: 06.08.2022).

8. Romashko, O.M. and Shapovalova, A.P. (2022), "Tax reporting in conditions of digitization: innovations and problems", *Derzhavne upravlinnia ta administruvannia, sfera obsluhovuvannia, ekonomika ta mizhnarodni vidnosyny yak rushiini syly ekonomichnoho zrostantia derzhav XXI stolittia [State management and administration, the sphere of service, economy and international relations as the driving forces of the economic growth of the states of the 21st century]*, Yevropeiska naukova platforma, Kyiv, Ukraine.

9. Stadnyk, M.V. (2015), "The impact of changes in tax reporting forms on the administration of the main budget-forming taxes in Ukraine", *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, vol. 3, pp. 783—789.

10. Ullubiiieva, K.K. (2012), "Accounting for and control over the VAT settlements: organization and methods", Ph.D. Thesis, Accounting, analysis and auditing (by types of economic activity), Zhytomyr State Technological University of Ministry of Education and Science, Zhytomyr, Ukraine.

11. Shyhun, M.M. and Bezverkhyy, K.V. (2021), "Development of XBRL format as a further direction of digitalization of financial statements", *Mizhnarodnyi naukovy zhurnal "Internauka"*. Serii: "Ekonomichni nauky", vol. 2 (46), no. 2, pp. 83—92.

Стаття надійшла до редакції 08.08.2022 р.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України
№ 886 від 02.07.2020)

Спеціальності - 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292